

Briselē, 3.2.2021.
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību termiņa pagarināšanu spargeļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Iniciatīva attiecas uz regulu, ko pieņem uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 118. panta pirmās daļas pamata un kas spargēļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām pagarina aizsardzības termiņu no 25 gadiem uz 30 gadiem, kā pašlaik norādīts Padomes Regulas (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību 19. pantā. Šāda papildu aizsardzība pašlaik ir spēkā koku, vīnogulāju un kartupeļu sugām. Pagarinājuma pieprasījumu iesniedza Kopienas Augu šķirņu biroja (CKPVO) Administratīvā padome, saņēmusi pieprasījumu no selekcionārus pārstāvošajām selekcionāru organizācijām *Ciopora*, *Euroseeds* un *Plantum*, kā arī uzņēmuma *James Hutton Ltd*.

CPVO un Komisija (SANTE ĢD) ir veikuši šādu analīzi: vai attiecīgās sugas ir tehniski grūti selekcionējamas un tāpēc ilgstoši jātērējas par pētniecības darbībām, vai pavairošanas materiāla pavairošanai vajadzīgs ilgs laiks, vai jaunās šķirnes komerciālo vērtību dod tikai ilgtermiņā un peļņu no investīcijām pētniecības darbībās ir iespējams gūt tikai diezgan vēlā aizsardzības posmā salīdzinājumā ar citām dārzkopības vai lauksaimniecības kultūrām. Veiktā analīze liecina, ka spargēļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām aizsardzības termiņš būtu jāpagarina par pieciem gadiem, lai varētu izveidot tiesisko vidi, kas veicina pētniecības un selekcionēšanas izdevumu atbilstīgu atpelnīšanu.• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ar šo lēmumu tiek tehniski īstenotas esošās prasības, un tas saskan ar pašreizējiem noteikumiem Eiropas selekcionāru tiesību politikas jomā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums saskan ar un atbilst Savienības noteikumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā akta juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 118. panta pirmā daļa, kas pilnvaro Eiropas Parlamentu un Padomi, veidojot iekšējo tirgu vai nodrošinot tā darbību, saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru noteikt pasākumus, ar ko ieviest Eiropas intelektuālā īpašuma tiesību apliecinājumus, kuri nodrošinātu vienotu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību visā Savienībā, un pasākumus centralizētas atļauju piešķiršanas, koordinācijas un uzraudzības kārtības izveidei visā Savienībā.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Prasības attiecībā uz augu selekcionāru tiesībām tiek reglamentētas Savienības līmenī, un, lai garantētu tādu pašu tiesību aizsardzības periodu augu selekcionāriem, ir jārīkojas Savienības līmenī.

- **Proporcionalitāte**

Šis ir vienīgais iespējamais Savienības rīcības veids izvirzītā mērķa sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis tiesību akts ir paredzēts juridiskajā pamatā – Līguma par Eiropas Savienības darbību 118. pantā.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Nav.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Vairākas selekcionāru organizācijas ir lūgušas noteiktām sugām pagarināt aizsardzības periodu. Galvenās ieinteresētās personas un dalībvalstis tika informētas, un ar tām notika apspriedes gan CPVO Administratīvajā padomē (rezultātā Komisijai tika iesniegts oficiāls padomes pieprasījums), gan arī Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā. Atsevišķa apspriešanās nav vajadzīga, jo iniciatīva attiecas tikai uz spēkā esošo noteikumu tehnisku īstenošanu, un līdzīgās iniciatīvās atsevišķa apspriešanās līdz šim nav notikusi.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija ir veikusi tehnisku analīzi kopā ar CPVO.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis ir tehniskas dabas akts, kas ievieš esošos noteikumus, pamatojoties uz attiecīgo pušu pieredzi. Tāpēc ietekmes novērtējums nav vajadzīgs.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums ar REFIT nav saistīts. Šī ierosinātā aizsardzības pagarināšana vēl uz pieciem gadiem palīdzētu no investīcijām gūt pietiekamu peļņu un veicinātu jaunu uzlabotu šķirņu selekcionēšanu audzētāju, patērētāju un visas sabiedrības labā. Turklāt varētu tikt atvieglota piekļuve eksporta tirgiem, it īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Ja sabiedrība vairāk izmanto internetu un sociālos medijus, problēmas būtība nemainās — vienīgi patērētājiem arī turpmāk, visticamāk, palielināsies jaunu augu šķirņu piedāvājums internetā (pārdošana internetā).

- **Pamattiesības**

Tiesības uz intelektuālo īpašumu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas¹ 17. panta 2. punkts.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Nav.

5. **CITI ELEMENTI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nav.

---

¹ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.).

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šā priekšlikuma mērķis ir no 25 gadiem uz 30 gadiem pagarināt Kopienas augu šķirņu aizsardzību sparģeļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām. Šim nolūkam tiek izdota regula, kas paredz šādu pagarinājumu, un tās 2. panta 1. punktā attiecīgo sugu aizsardzības termiņš tiek pagarināts par pieciem gadiem.

Turklāt šā priekšlikuma 2. panta 2. punktā ir plānots ņemt vērā valstīs noteikto augu šķirņu aizsardzības tiesību ilgumu. Attiecībā uz šķirnēm, kam valsts augu šķirņu aizsardzības tiesības piešķirtas pirms Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanas un uz ko neattiecas Regulas (EK) Nr. 2100/94 EK 116. panta 4. punkta ceturtais ievilkums, šā priekšlikuma 2. panta 2. punktā minēto pagarinājumu samazina par visgarāko periodu, kas izteikts pilnos gados, kurā attiecībā uz vienu un to pašu šķirni pirms Kopienas augu šķirnes aizsardzības piešķiršanas kādā dalībvalstī spēkā bijušas valsts piešķirtas īpašumtiesības uz augu šķirnēm.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību termiņa pagarināšanu sparģeļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 118. panta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

tā kā:

- (1) Sparģeļu sugas un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupas ir tehniski grūti selekcionējamas, jo tām ir sarežģīts ģenētiskais fons vai to pavairošana ir lēna vai tehniski sarežģīta, tāpēc ir vajadzīgas investīcijas pētniecības darbībās. Kad minētajām sugām būs piešķirta aizsardzība, paies gadi līdz augu pavairošanai un pietiekami liela krājuma izveidošanai, lai varētu gūt pienācīgus ienākumus. Līdz ar to laiks, kurā tiesību subjekts var gūt aizsardzības nodrošinātus ienākumus, praktisku iemeslu dēļ ir ierobežots. Lai veicinātu investēšanu šādu šķirņu pētniecībā un attīstībā, jāpagarina šķirņu aizsardzības periods un jāstimulē selekcionēšanas darbības, lai attīstītu jaunas šķirnes, izpildot lauksaimnieku un patērētāju vajadzības un mazinot klimata pārmaiņu ietekmi. Laiks, līdz šādas investīcijas kļūst ienesīgas, ir ilgāks nekā lielākajai daļai citu sugu, piemēram, lauksaimniecības kultūrām, kam nereti ir īsāks dzīves cikls un lielāks un plašāks patērētāju loks.
- (2) Turklāt jaunas minēto sugu šķirnes laišanai tirgū un ieviešanai vajadzīgs ilgāks laiks, jo pieredze rāda, ka jaunas šķirnes komerciālā vērtība parādās tikai pēc ilga laika. Šo iemeslu dēļ minēto sugu pētījumu investīcijas pietiekami atpelnīt var tikai diezgan vēlā aizsardzības posmā, salīdzinot ar pārējām lauksaimniecības kultūrām.
- (3) Lai varētu izveidot tiesisko vidi, kas veicina pētniecības un selekcionēšanas izdevumu pietiekamu atpelnīšanu, sparģeļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību termiņš būtu jāpagarina vēl par pieciem gadiem.
- (4) Konsekvences labad šāds pagarinājums būtu jāpiemēro visām Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesībām, kas attiecas uz sparģeļu sugām un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupām.

² OV C [...], [...].2020., [...]. lpp.

³ Eiropas Parlamenta nostāja [...] un Padomes lēmums [...]

- (5) Ja kādā dalībvalstī valsts augu šķirņu aizsardzības tiesības attiecīgajām šķirnēm ir piešķirtas pirms Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesībām un tādējādi selekcionāri jau varējuši paspēt savas šķirnes atpelnīt, pagarinājuma periods būtu jāsamazina,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “attiecīgās augu šķirnes” ir spargēļu sugu un puķu sīpolu, sīko kokaugļu un dekoratīvo kokaugu sugu grupu augu šķirnes;
- (2) “aizsardzības tiesību termiņš” ir Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību termiņš, kas izriet no Padomes Regulas (EK) Nr. 2100/94 19. panta 1. punkta.

2. pants

Aizsardzības tiesību termiņa pagarināšana

1. Attiecīgo augu šķirņu aizsardzības tiesību termiņu pagarina par pieciem gadiem. Minētais pagarinājums attiecas uz aizsardzības tiesībām, kas piešķirtas 2021. gada 1. jūlijā, pirms tam vai pēc tam.
2. Šā panta 1. punkts neskar:
  - a) šīs regulas 3. pantu;
  - b) Regulas (EK) Nr. 2100/94 116. panta 4. punkta ceturto ievilkumu.

3. pants

Aizsardzības tiesību termiņa pagarinājuma samazināšana

1. Attiecībā uz 2. punktā minētajām šķirnēm 2. pantā minēto pagarinājumu samazina par visgarāko periodu, kas izteikts pilnos kalendārajos gados, kurā attiecībā uz vienu un to pašu šķirni pirms Kopienas augu šķirnes aizsardzības piešķiršanas kādā dalībvalstī spēkā bijušas valsts piešķirtas īpašumtiesības uz augu šķirnēm.
2. Šā panta 1. punktu piemēro attiecīgajām augu šķirnēm, uz kurām neattiecas Regulas (EK) Nr. 2100/94 116. panta 4. punkts un kurām pirms Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesībām valsts ir piešķīrusi vienas vai vairākas augu aizsardzības tiesības.

4. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētāja*